

омбудсмена та ряд інших. Ключовим завданням держави все ж залишиться відновлення довіри до фінансової системи [3].

Ми вважаємо, що підвищення рівня фінансової грамотності в Україні – це сфера відповідальності не тільки держави та бізнесу але й сім'ї. Українцям якось звичніше в будь-якому державному рішенні намагатися віднайти підступ чи зраду. Тому слід подолати ментальні стереотипи, відкинути патерналістське бачення, що роками пускало коріння в наших головах. І окрім фінансової, нам слід звернути увагу на грамотність, як таку. Насправді, громадянам потрібно розповідати не стільки про валютні курси, депозити чи криптовалюту, скільки про базові речі. Мова йде про знання, що необхідні для кожного. Зокрема, виховання звички до заощаджень та економії, стимулювання фінансового обліку та планування на всіх етапах життя, активізація підприємницького хисту, перетворення заощаджень в інвестиційний ресурс, грамотне споживання, використання усіх можливих пільг, опанування простих правил захисту від кіберзлочинців та основ співпраці з фінансовими установами.

Доречним вважаємо, об'єднання зусиль для успішного запровадження на комерційній основі інституту фінансового консалтингу. Мережу, що охопить цілу країну і нарешті надасть доступ населення до платної але фахового та неупередженого наданої інформації. Що значно підвищить рівень користування та усвідомленості переваг фінансовими інструментами.

Щодо перспектив, то вони доволі однозначні. Можна сміливо стверджувати, що маховик змін уже запущено, і ми стоїмо на порозі кардинальних змін, котрі відбуваються уже сьогодні. Та враховуючи на всі вище перелічені заходи спрямовані на вирішення проблеми низької фінансової грамотності та обізнаності українців, розуміючи вбачаємо вже в короткостроковій перспективі побудову якісно нового ментального стержня, що дасть поштовх економічному зростанню. Це процес котрий який не можливий без участі її грамотних, в тому числі і фінансового українських громадян.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *USAID «Transformation of the financial sector », March 2015, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gofintechua.info/wp-content/uploads/2018/02/Financial-Literacy-2017_presentation22mar17_ua.pdf*
  2. *Періодичне видання «Економічна правда» Фінансова грамотність українців: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2017/10/24/630390/>*
  3. *Інформаційний сайт Української біржі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ux.ua/ru/csearch.aspx> .*
-

**Смеречук Мар'яна Юріївна, магістрантка 1 курсу,
Вакун Оксана Володимирівна, к.е.н., доцент,
доцент кафедри обліку та фінансів**

МЕТОДИ АУДИТУ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Неодмінною умовою досягнення поставленої перед аудиторською перевіркою мети є використання ефективних методів в аудиторських

процедурах. Під аудиторською процедурою, зазвичай, розуміють сукупність дій аудитора, що проводиться в визначеному порядку, та, що спрямовується на досягнення певного результату (отримання аудиторських доказів). Так, в розрізі виділених завдань аудиту нематеріальних активів Ю. Ю. Кочінев [1, с. 211-219] перераховує аудиторські процедури, що повинні використовуватися в такому випадку. Це може бути огляд документів, порівняння документів, опитування, перерахунок, аналітичні процедури (порівняння сум амортизації активу, що нарахована була в різні періоди). В свою чергу, Т. В. Польова [2, с. 5] пропонує вдосконалювати аудиторські процедури з перевірки нематеріальних активів, а саме інвентаризацію охоронних документів та документації, що підтверджує права підприємства на об'єкти нематеріальних активів, перевірку легальності програмного забезпечення підприємств, що дає можливість аудитору знизити рівень ризику невиявлення помилок.

Питанню методів, що використовуються в аудиторській перевірці нематеріальних активів, на сьогодні дослідниками приділена незначна увага, а існуючі публікації не повною мірою розкривають дане питання, не враховуючи специфіку нематеріальних активів як об'єкта обліку та обґрунтовуючи в якості методів аудиту методи господарського контролю, що в окремих випадках є помилковим. Зокрема, Я.С. Карп'як, Л.І. Ріжко та О.Я. Карп'як [3, с. 101] зазначають, що метод аудиту – це прийом дослідження, який визначає підхід до об'єктів, що досліджуються, тобто шлях наукового пізнання і встановлення істини. Під час перевірки нематеріальних активів використовують як загальнонаукові, так і специфічні методи аудиту, а саме: документальну перевірку, підтвердження, спостереження, опитування, аналітичні процедури, узагальнення. Слід відмітити також О. В. Сметанко [4, с. 366-367], який в межах розробленої комплексної технології проведення перевірки операцій з нематеріальними активами пропонує використовувати наступні методи аудиту: фактична і документальна перевірка (формальна, арифметична, зустрічна), органолептичні прийоми (спостереження, інвентаризація), статистичні прийоми.

Відмітимо, що в межах досліджуваної теми спостерігається ототожнення поняття «метод аудиту» та «аудиторська процедура», що не зовсім відповідає реальності, оскільки окремі аудиторські процедури можуть реалізовуватися за допомогою різних методів аудиту.

Отже, питання чіткого переліку методів, що повинні використовуватися при проведенні аудиторської перевірки нематеріальних активів, є відкритим і потребує подальшого вирішення. Відсутність належно розроблених методів аудиту нематеріальних активів перешкоджає ефективному проведенню таких перевірок та досягненню поставлених перед аудитором цілей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кочінев Ю. Ю. *Аудит : теорія і практика* / Ю. Ю. Кочінев. – 5-е изд. – СПб. : Питер, 2010. – 448 с. – ISBN 978-5-49807-579-2.
2. Польова Т. В. *Облік, аудит і аналіз нематеріальних активів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит»* / Тетяна Володимирівна Польова ; Харк. держ. ун-т харч. та торг. – Х., 2006. – 24 с.

3. Карп'як Я. С. *Організація аудиторської перевірки нематеріальних активів промислових підприємств [Текст] / Я. С. Карп'як, Л. І. Ріжко, О. Я. Карп'як // Вісник НУ «Львівська політехніка». – 2012. – № 721. – С. 99-103.*
  4. Сметанко О. В. Інформаційне забезпечення внутрішнього аудиту нематеріальних активів в акціонерних товариствах України [Текст] / О. В. Сметанко // *Економіка Крима. – 2011. – № 1(34). – С. 365-369.*
-

**Гуйдаш Анжела Юріївна, магістрантка 1 курсу,
Алексєенко Людмила Михайлівна, д.е.н., професор,
завідувач кафедри обліку та фінансів**

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Державне регулювання економіки, зокрема, і інвестиційної сфери, характерне для всіх економічно розвинених країн. Аналіз зарубіжного досвіду побудови схем фінансового інвестування банківських установ показав, що в світі існують різні підходи до регулювання інвестиційної діяльності.

Не можна не відзначити багатий досвід Сполучених Штатів Америки в практиці стимулювання інвестицій на місцевому рівні [1]. Регіональні програми стимулювання інвестицій зазвичай передбачають комплекс заходів бюджетного і фінансового стимулювання (податкові пільги, субсидії тощо), а також заходів, спрямованих на поліпшення економічних умов приймаючої сторони (сприяння професійному навчанню, вдосконалення транспортної інфраструктури, надання землі в безкоштовне користування або довгострокову оренду, забезпечення інформацією). Ці стимули поширюються як на національні компанії, так і на іноземні фірми, хоча є програми спеціально орієнтовані на іноземних інвесторів. Надаючи пільги, місцева адміністрація відпрацьовує і механізми повернення витрачених субсидій, зокрема, залишаючи за собою право участі в діяльності підприємства після реалізації проекту [2].

Франція і Німеччина вважають, що найбільш ефективним є галузевий метод розподілу фінансових ресурсів і регіональний метод, які і спрямовуються як державні економічні заходи з вирівнювання регіональної економічної диференціації. У Франції відносини держави і регіонів будуються на контрактній основі в рамках національної системи планування з метою державного сприяння економічному розвитку регіонів. Кожен регіон укладає з державою планові контракти, які прив'язують обидві сторони до певної програми інвестицій і вносяться в якості пріоритету в національний план держави. Підвищена увага приділяється наданню додаткових коштів найбільш проблемним регіонам [2].

В Німеччині втілення в життя такої стратегії проводиться у вигляді реструктуризації економіки регіонів за допомогою сприяння поліпшенню регіональної інфраструктури і створення робочих місць у пріоритетних галузях за допомогою інвестиційних грантів. Відповідно до досвіду Франції і Німеччини принцип державного фінансування для вирівнювання диспропорцій між різними регіонами вже використовується і на рівні Євросоюзу, для чого був